

Vergaderjaar 1992-1993

23 046

Wijziging van de Wet op de loonbelasting 1964, de Wet op de vermogensbelasting 1964, de Successiewet 1956, de Wet op de inkomstenbelasting 1964 en de Coördinatiewet Sociale Verzekering naar aanleiding van de herziening van het fiscale regime voor onderhoudsvoorzieningen en bepaalde spaarvormen in de inkomstenbelasting (Aanpassing van de Wet op de loonbelasting 1964 en andere wetten aan Brede Herwaardering)

OORSPRONKELIJKE TEKST VAN HET VOORSTEL VAN WET EN VAN DE MEMORIE VAN TOELICHTING ZOALS VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE EN VOOR ZOVER NADIEN GEWIJZIGD

A

I. VOORSTEL VAN WET

In het wetsvoorstel is «kapitaaluitkering» telkens vervangen door: kapitaalsuitkering.

In het intitulé is «Aanpassing loonbelasting enzovoort aan Brede Herwaardering» vervangen door: Aanpassing van de Wet op de loonbelasting 1964 en andere wetten aan Brede Herwaardering.

In artikel I, onderdeel C.4, is na de puntkomma aan het slot van onderdeel e, onder 2°, ingevoegd: en. Voorts is in onderdeel e, onder 3°, «niet zijn ontstaan» vervangen door: niet zijn opgekomen.

In artikel I, onderdeel C.7, is «(Stb. 1986, 347)» vervangen door: (Stb. 1992, 391).

In artikel I, onderdeel D, is in artikel 11b, eerste lid, onderdeel b, «als bedoeld in de Wet toezicht verzekeringsbedrijf (Stb. 1990, 342)» vervangen door: , bedoeld in de Wet toezicht verzekeringsbedrijf (Stb. 1992, 442),.

Het in artikel I, onderdeel D, opgenomen artikel 11b, eerste lid, onderdeel d, luidde oorspronkelijk: d. de natuurlijke persoon tot wie dan wel het lichaam tot hetwelk de werknemer in dienstbetrekking staat of heeft gestaan dan wel een vennootschap welke kapitaal geheel of ten dele in aandelen is verdeeld die met dat lichaam is verbonden als bedoeld in artikel 13b van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, met dien verstande dat ingeval de werknemer of de gewezen werknemer in dat lichaam onderscheidenlijk die verbonden vennootschap een belang heeft als bedoeld in het derde lid, dat lichaam onderscheidenlijk die verbonden vennootschap slechts als verzekeraar kan optreden indien dat lichaam of die vennootschap naast het verzekeren van pensioenen of voorzieningen voor vervroegde uittreding een onderneming drijft en de pensioenverplichting of de verplichting ingevolge de regeling voor vervroegde uittreding voor de heffing van de vennootschapsbelasting rekent tot het binnenlandse ondernemingsvermogen.

In artikel I, onderdeel D, is in artikel 11b, tweede lid, «(Stb. 1952, 275)» vervangen door: (Stb. 1981, 18).

In artikel I, onderdeel D, is in artikel 11b, derde lid, «wordt geacht aanwezig te zijn» vervangen door: is aanwezig.

In artikel I, onderdeel D, is in artikel 11c, derde lid, «aanspraak met als gerechtigde die echtgenoot of gewezen echtgenoot. De door de echtgenoot of gewezen echtgenoot verkregen aanspraak wordt voor de toepassing van deze wet» vervangen door: zodanige aanspraak met als gerechtigde die echtgenoot of gewezen echtgenoot, waarbij die verkregen of omgezette aanspraak voor de toepassing van deze wet wordt.

Het in artikel I, onderdeel F, opgenomen artikel 36 luidde oorspronkelijk:

Artikel 36. 1. De in artikel 11, derde lid, onderdeel b, en vierde lid, onderdeel b, gestelde voorwaarde met betrekking tot het lichaam dat

als verzekeraar kan optreden is niet van toepassing met betrekking tot:

a. op 31 december 1992 bestaande aanspraken die naar of krachtens de bepalingen van artikel 11 zoals die toen luiden, zijn aan te merken als aanspraken die berusten op een pensioenregeling;

b. aanspraken die aansluiten op de in onderdeel a bedoelde aanspraken, mits:

1°. die aanspraken ontstaan uit dezelfde dienstbetrekking als die waaruit de in onderdeel a bedoelde aanspraken zijn ontstaan; en

2°. voor die aanspraken hetzelfde lichaam als verzekeraar optreedt als voor de in onderdeel a bedoelde aanspraken en dat lichaam in Nederland is gevestigd en de pensioenverplichting of de verplichting ingevolge de regeling voor vervroegde uittreding voor de heffing van de vennootschapsbelasting rekt tot het binnenlandse ondernemingsvermogen.

2. Indien het eerste lid toepassing vindt wordt, voor de toepassing van artikel 11c, tweede lid, onder de aldaar bedoelde overgang van een verplichting ingevolge een pensioenregeling of een regeling voor vervroegde uittreding mede verstaan herverzekering van een zodanige verplichting bij een andere verzekeraar dan bedoeld in artikel 11b, eerste lid, onderdeel a of onderdeel b.

In artikel II, onderdeel A.1, luidde de tweede volzin oorspronkelijk: Voorts wordt na «overlijden, ouderdom, invaliditeit, ziekte of ongeval» ingevoegd: en rechten die naar aard en strekking overeenkomen met rechten op uitkeringen en verstrekkingen uit hoofde van wettelijke bepalingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval.

In artikel II, onderdeel A.2, is in onderdeel b, «verplichting» vervangen door: *verplichtingen*. Voorts is na «gebracht» ingevoegd: , alsmede rechten op periodieke uitkeringen die de tegenwaarde voor een prestatie vormen voor zover de waarde van die prestatie bij de bepaling van de inkomsten uit vermogen ingevolge artikel 25, eerste lid, onderdeel g, onder 2° of 3°, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 wordt verminderd.

In artikel II, onderdeel A.5, is in de eerste volzin «Onder pensioenregeling wordt voor de toepassing van

deze wet verstaan» vervangen door: In deze wet wordt verstaan onder pensioenregeling.

In artikel II, onderdeel A.6, is in de aanhef van het vijfde lid «Onder regeling voor vervroegde uittreding wordt voor de toepassing van deze wet verstaan» vervangen door: In deze wet wordt verstaan onder regeling voor vervroegde uittreding.

In artikel II, onderdeel C, is in het vierde lid, onderdeel a, «f 38 000» vervangen door: f 39 000.

In artikel II, onderdeel E, is in artikel 16a, eerste lid, onderdeel a, «f 30 000» en «f 20 950» vervangen door onderscheidenlijk f 31 100 en f 21 800.

In artikel II, onderdeel E, is in artikel 16a, eerste lid, onderdeel b, «f 30 000» vervangen door: f 31 100.

In artikel II, onderdeel E, luidde de in artikel 16a, tweede lid, opgenomen tabel oorspronkelijk:

indien hij de leeftijd heeft bereikt van	doch niet de leeftijd van	en hij over het voorafgaande kalenderjaar een onzuiver inkomen in de zin van de inkomstenbelasting heeft genoten van	
		niet meer dan f 10 475	meer dan f 10 475 doch niet meer dan f 20 950
–	25	f 272 000	f 136 000
25	35	f 252 000	f 126 000
35	45	f 217 000	f 109 000
45	55	f 162 000	f 81 000
55	65	f 67 000	f 34 000

In artikel II, onderdeel E, luidde de in artikel 16a, derde lid, opgenomen tabel oorspronkelijk:

indien hij dan wel, ingeval zijn echtgenoot jonger is, zijn echtgenoot de leeftijd heeft bereikt	doch niet de leeftijd van	en hij over het voorafgaande kalenderjaar een onzuiver inkomen in de zin van de inkomstenbelasting heeft genoten van	
		niet meer dan f 15 000	meer dan f 15 000 doch niet meer dan f 30 000
–	25	f 388 000	f 193 000
25	35	f 358 000	f 179 000
35	45	f 311 000	f 155 000
45	55	f 232 000	f 116 000
55	65	f 97 000	f 48 000

In artikel II, onderdeel E, is in artikel 16b, eerste lid, onderdeel a, «f 17 150» vervangen door: f 17 800.

«f 24 500» vervangen door: f 25 500.

In artikel II, onderdeel E, is in artikel 16b, eerste lid, onderdeel b,

In artikel II, onderdeel E, luidde de in artikel 16b, tweede lid, opgenomen tabel oorspronkelijk:

indien hij de leeftijd heeft bereikt	doch niet de leeftijd van	en de in het eerste lid van bedoelde rechten gezamenlijk aanspraak geven op een jaarlijkse uitkering van	
		niet meer dan f 8 575	meer dan f 8 575 doch niet meer dan f 17 150
35	45	f 15 000	f 7 000
45	55	f 46 000	f 24 000
55	65	f 123 000	f 62 000
65	75	f 171 000	f 85 000
75	–	f 120 000	f 60 000

In artikel II, onderdeel E, luidde de in artikel 16b, derde lid, opgenomen tabel oorspronkelijk:

indien hij de leeftijd heeft bereikt van	doch niet de leeftijd van	en de in het eerste lid bedoelde rechten gezamenlijk aanspraak geven op een jaarlijkse uitkering van	
		niet meer dan f 12 250	meer dan f 12 250 doch niet meer dan f 24 500
35	45	f 21 000	f 11 000
45	55	f 67 000	f 34 000
55	65	f 175 000	f 88 000
65	75	f 244 000	f 122 000
75	-	f 172 000	f 87 000

Het in artikel II, onderdeel E, opgenomen vijfde lid van artikel 16b, luidde oorspronkelijk:

5. De toeneming in waarde welke de in het eerste lid bedoelde rechten bij voortzetting van de bestaande rechtsverhouding zullen ondergaan tot het tijdstip waarop de uitkeringen ingaan, wordt geacht mede tot die rechten te behoren, met dien verstande dat de toeneming die verband houdt met toekomstige wijzigingen in de hoogte van lonen of prijzen niet in aanmerking wordt genomen.

In artikel II, onderdeel G, is in het eerste lid, aanhef, en het tweede lid, «1991» vervangen door: 1993.

In artikel II, onderdeel G, is in het eerste lid, onderdelen a en b, «verplichting» vervangen door: verplichtingen. Voorts is in het eerste lid, onderdelen a en b, na «ingebracht,» ingevoegd: dan wel voor zover de waarde van de prestatie bij de bepaling van de inkomsten uit vermogen ingevolge artikel 25, eerste lid, onderdeel g, onder 2° of 3°, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 wordt verminderd,.

In artikel III, onderdeel A, is in het derde lid na «werkzaamheid» ingevoegd: uitsluitend of nagenoeg uitsluitend.

In artikel V, onderdeel A, is in onderdeel c, «(Stb. 1986, 347)» vervangen door: (Stb. 1992, 391).

In artikel V, onderdeel D.1, is in de aanhef «b, c, d, e, f en g in onderscheidenlijk c, d, e, f, g en h,» vervangen door: b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q en r in onderscheidenlijk c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r en s,.

In artikel V, onderdeel D.3, is na de puntkomma aan het slot van onderdeel e, onder 1°, ingevoegd: en.

Artikel V, onderdeel D.4, luidde oorspronkelijk:

D.4. In het eerste lid vervalt het in onderdeel h gewijzigde onderdeel g.

In artikel V, onderdeel D.5, is in de aanhef «onderdeel i» vervangen door: het in onderdeel j gewijzigde onderdeel i. Voorts is «i. bedragen die worden ingehouden:» vervangen door:

j. bedragen die worden ingehouden: Ten slotte is in onderdeel 2° «onderdelen d en f» vervangen door: onderdeel f.

In artikel V, onderdeel D.6, is «in onderdeel r» vervangen door: in het in onderdeel s gewijzigde onderdeel r.

Na artikel V, onderdeel D.11, zijn de onderdelen D.12 en D.13 toegevoegd.

In artikel V, onderdeel E, is in artikel 6a, eerste lid, onderdeel b, «als bedoeld in de Wet toezicht verzekeringsbedrijf (Stb. 1990, 342)» vervangen door: , bedoeld in de Wet toezicht verzekeringsbedrijf (Stb. 1992, 442),.

Het in artikel V, onderdeel E, opgenomen artikel 6a, eerste lid, onderdeel d, luidde oorspronkelijk:

d. de natuurlijke persoon tot wie dan wel het lichaam tot hetwelk de werknemer in dienstbetrekking staat dan wel een vennootschap welke kapitaal geheel of ten dele in aandelen is verdeeld die met dat lichaam is verbonden als bedoeld in artikel 13b van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 met

dien verstande dat ingeval de werknemer in dat lichaam onderscheidenlijk die verbonden vennootschap een belang heeft als bedoeld in het derde lid, dat lichaam onderscheidenlijk die verbonden vennootschap slechts als verzekeraar kan optreden indien dat lichaam of die vennootschap naast het verzekeren van pensioenen of voorzieningen voor vervroegde uittreding een onderneming drijft en de pensioenverplichting of de verplichting ingevolge de regeling voor vervroegde uittreding voor de heffing van de vennootschapsbelasting rekent tot het binnenlandse ondernemingsvermogen.

In artikel V, onderdeel E, is in artikel 6a, tweede lid, «(Stb. 1952, 275)» vervangen door: (Stb. 1981, 18).

In artikel V, onderdeel E, is in artikel 6a, derde lid, «wordt geacht aanwezig te zijn» vervangen door: is aanwezig.

Het in artikel V, onderdeel E, opgenomen artikel 6b, dat is vernummerd in artikel 18b en is opgenomen in het na artikel V, onderdeel F, ingevoegde artikel V, onderdeel G, luidde oorspronkelijk:

Artikel 6b. De in artikel 6, derde lid, onderdeel b, en vierde lid, onderdeel b, gestelde voorwaarde met betrekking tot het lichaam dat als verzekeraar moet optreden is niet van toepassing met betrekking tot:

a. op 31 december 1992 bestaande aanspraken die naar of krachtens de bepalingen van artikel 6 zoals die toen luiden, zijn aan te merken als aanspraken die berusten op een pensioenregeling;

b. aanspraken die aansluiten op de in onderdeel a bedoelde aanspraken, mits:

1°. die aanspraken ontstaan uit dezelfde dienstbetrekking als die waaruit de in onderdeel a bedoelde aanspraken zijn ontstaan; en

2°. voor die aanspraken hetzelfde lichaam als verzekeraar optreedt als voor de in onderdeel a bedoelde aanspraken en dat lichaam in Nederland is gevestigd en de pensioenverplichting of de verplichting ingevolge de regeling voor vervroegde uittreding voor de heffing van de vennootschapsbelasting rekent tot het binnenlandse ondernemingsvermogen.

Na artikel V is, onder vernummering van de artikelen VI, VII, VIII, IX en X in onderscheidenlijk de artikelen VII, VIII, IX, X en XI, een nieuw artikel VI ingevoegd.

In het in artikel IX vernummerde artikel VIII, onderdelen 1 en 2, wordt «Artikel» vervangen door: Onderdeel.

In het in artikel XI vernummerde artikel X is in het eerste lid «1993» vervangen door: 1994.

II. MEMORIE VAN TOELICHTING

In de memorie van toelichting is «kapitaaluitkering» telkens vervangen door: kapitaalsuitkering.

In de aanhef is «Aanpassing loonbelasting enzovoort aan Brede Herwaardering» vervangen door: Aanpassing van de Wet op de loonbelasting 1964 en andere wetten aan Brede Herwaardering.

In hoofdstuk I zijn de volgende wijzigingen aangebracht.

1. De vierde alinea, eerste, tweede en derde volzin, luidde oorspronkelijk: In een afzonderlijk wetsvoorstel zullen verder nog een aantal openstaande punten met betrekking tot Brede Herwaardering worden geregeld. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan de herziening van het regime voor winstbewijzen, het opnemen van de samenwonende partner in de tekortregeling en het indexeren van de vrijstellingsbedragen voor kapitaalverzekeringen.

2. De laatste alinea is toegevoegd.

In hoofdstuk II zijn in paragraaf 1 de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In de eerste alinea is de vijfde volzin ingevoegd.

2. In de vijfde alinea, is in de derde volzin na «grootaandeelhouder» ingevoegd: in de zin van de Pensioen- en spaarfondsenwet (welk begrip overigens niet geheel overeenkomt met het in deze memorie gemakshalve gehanteerde begrip directeur-grootaandeelhouder; dit wordt toegelicht in het artikelsgewijze deel van deze memorie, Artikel I, onderdeel D, bij Begrip «directeur-grootaandeelhouder»). Voorts is in de tiende volzin na «opgebouwd» ingevoegd: in de situatie dat de Pensioen- en spaarfondsenwet daartoe de mogelijkheid biedt.

3. In de zesde alinea, derde volzin, is de zinsnede «omdat die vorm onnodige risico's voor de fiscus meebrengt» vervallen. Voorts zijn na de derde volzin zes volzinnen ingevoegd.

4. De in zevende alinea gewijzigde vierde, vijfde en zesde volzinnen van de zesde alinea luiden oorspronkelijk:

Opgemerkt zij dat dit risico-aspect ook geldt voor de hierboven geschetste eigen-beheersituatie, waarin de fiscale claim immers evenmin ten volle is zeker gesteld. Niettemin stellen wij voor de eigen-beheersituatie toe te staan en het «eigen» pensioenlichaam niet, aangezien deze laatste uitsluitend risico's oplevert voor de fiscus, terwijl in de eigen-beheersituatie de risico's zowel aan de zijde van belanghebbende als van de fiscus liggen. Van belang is voorts dat er, ingeval de werkgever kennelijk over de benodigde liquiditeiten beschikt om in een eigen lichaam af te storten, geen doorslaggevende argumenten zijn aan te voeren waarom de werkgever die gelden niet in een professioneel pensioenlichaam of verzekeringsmaatschappij zou onderbrengen.

5. De laatste alinea luidde oorspronkelijk: Wij menen dat bestaande situaties voor eigen pensioenlichamen moeten worden geëerbiedigd. Dit betekent dat een pensioenaanspraak die reeds voor de datum van inwerkingtreding van dit wetsvoorstel is ondergebracht bij een eigen pensioenlichaam, het thans bestaande regime deelachtig blijft. Wij verwijzen op dit punt naar de toelichting op artikel 36 van de Wet op de loonbelasting 1964 (artikel I, onderdeel F).

In hoofdstuk II, paragraaf 2, luiden de tweede en de derde volzin oorspronkelijk: Wij stellen voor een vrijstelling voor VUT-aanspraken rechtstreeks in de Wet op de loonbelasting 1964 op te nemen. Om voor deze vrijstelling in aanmerking te komen, moeten de VUT-regelingen dienen ter overbrugging van de periode tussen het vervroegd beëindigen van de werkzaamheden en de datum waarop het ouderdomspensioen ingaat. Aldus wordt aansluiting gevonden bij het voor de inkomstenbelasting geldende regime voor overbruggingslijfrenten (het bij Brede Herwaardering) tot stand gekomen artikel 45, eerste lid, onderdeel g, onder 3°).

In hoofdstuk II, paragraaf 3, zijn de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In de derde alinea, eerste volzin, is na «Voor het geval van» ingevoegd: geheel of gedeeltelijke. Voorts is de tweede volzin ingevoegd.

2. In de in vierde alinea gewijzigde tweede, derde, vierde, vijfde en zesde volzinnen van de derde alinea, luiden de eerste en tweede volzin oorspronkelijk: In geval van afkoop zal die waarde normaliter gelijk zijn aan de ontvangen afkoopsum.

3. In de in zesde alinea gewijzigde vijfde alinea luiden de derde tot en met de negende volzin oorspronkelijk: Een oplossing voor deze problematiek is gezocht in een aanpassing van de Pensioen- en spaarfondsenwet. De Pensioen- en spaarfondsenwet staat thans afkoop van pensioen bij emigratie toe. De beoogde aanpassing van de Pensioen- en spaarfondsenwet zal inhouden dat emigratie binnen de Europese Gemeenschap niet tot afkoop mag leiden. Er vindt nog beraad plaats over de vraag of de emigratiebepalingen bij of krachtens de Pensioen- en spaarfondsenwet eveneens moeten worden herzien in het geval van emigratie naar landen buiten de Europese Gemeenschap, bijvoorbeeld emigratie naar de Nederlandse Antillen. Deze aanpassing zal worden meegenomen in een afzonderlijk in te dienen wetsvoorstel waarin tevens andere wijzigingen van de Pensioen- en spaarfondsenwet worden voorgesteld.

In hoofdstuk II, paragraaf 4, is in de vierde alinea, tweede volzin, de zinsnede «(bij voorbeeld bij overdracht van pensioenkapitaal aan een niet professionele verzekeraar)» vervallen.

In hoofdstuk III, paragraaf Vermogensbelasting, zijn de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In de eerste volzin is na «lijfrenten» ingevoegd: en van kapitaalverzekeringen.

2. De derde alinea is toegevoegd.

In hoofdstuk III, paragraaf 2, is de laatste volzin toegevoegd.

In hoofdstuk III, paragraaf 3, zijn de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In de eerste alinea luidde de derde volzin oorspronkelijk: Aanspraken op een kapitaaluitkering ingevolge een polis van levensverze-

kering zijn thans eveneens vrijgesteld indien geen koopsom is voldaan.

2. In de derde alinea, eerste volzin, is na «levensverzekering» ingevoegd: bij in leven zijn.

3. In de vierde alinea, tweede volzin, is na «afkoopwaarde» ingevoegd: waarbij, ingeval deze waarde de tot dat moment voldane premies te boven gaat, met de inkomstenbelastingclaim rekening wordt gehouden.

4. De vijfde alinea is toegevoegd.

In hoofdstuk III, paragraaf 4, is in de tweede alinea, derde volzin, «en de tijdelijke oudedagslijfrente» vervangen door: , de tijdelijke oudedagslijfrente en – onder voorwaarde – de nabestaandenlijfrente.

In hoofdstuk III, paragraaf 5, zijn de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In de tweede alinea luidde de eerste volzin oorspronkelijk: Voorgesteld wordt daarom om voor op 31 december 1991 bestaande contracten de huidige vrijstellingen ten aanzien van ingegane en niet ingegane lijfrenten, alsmede voor polissen van levensverzekering onder voorwaarden te handhaven.

2. In de tweede alinea is de laatste volzin vervallen. Deze volzin luidde oorspronkelijk: Aangezien de wijzigingen in de inkomstenbelasting per 1 januari 1992 in werking zijn getreden, hoeft de eerbiedigende werking voor de vermogensbelasting naar onze mening niet te gelden voor in het jaar 1992 afgesloten contracten.

3. In de derde alinea, tweede volzin, is «31 december 1991» vervangen door: 31 december 1993. Voorts is in de derde volzin na «komen» ingevoegd: , afgezien van de datum,.

4. In de vierde alinea is de tweede volzin ingevoegd.

In hoofdstuk IV zijn in de derde alinea na de zesde volzin drie volzinnen toegevoegd.

In hoofdstuk V zijn de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In de eerste alinea zijn na de eerste volzin vier volzinnen toegevoegd.

2. De tweede en derde alinea zijn ingevoegd.

3. In de in vierde alinea gewijzigde tweede volzin van de eerste alinea is «De voorgestelde wijzigingen» vervangen door: De overige voorgestelde wijzigingen.

4. In de in achtste alinea gewijzigde vijfde alinea luidden de eerste tot en met de derde volzin oorspronkelijk: De voorgestelde wijziging in de Wet op de loonbelasting 1964 met betrekking tot afkoop van pensioen- of VUT-aanspraken (zie hoofdstuk II, paragraaf 3) zijn niet overgenomen in de Coördinatiewet Sociale Verzekering.

In hoofdstuk VII is «1 januari 1993» vervangen door: 1 januari 1994.

In hoofdstuk VIII zijn de volgende wijzigingen aangebracht.

In paragraaf Artikel I, onderdeel C (artikel 11 van de Wet op de loonbelasting 1964) is in de sub-paragraaf Aanwijzing in de tweede alinea, eerste volzin, «31 december 1992» vervangen door: 31 december 1993.

In de tweede alinea is voorts de tweede volzin vervallen. Deze volzin luidde oorspronkelijk:

Er is uiteraard geen aanwijzing nodig ingeval een op 31 december 1992 aangewezen regeling na inwerkingtreding van het onderhavige wetsvoorstel reeds voldoet aan de voorwaarden van een pensioenregeling of VUT-regeling, bij voorbeeld een partnerpensioen of een pensioen of een VUT-voorziening die ingevolge de in artikel 36 opgenomen overgangsbepaling ondergebracht mag blijven bij een «eigen» pensioenlichaam.

In paragraaf Artikel I, onderdeel D (artikelen 11b en 11c van de Wet op de loonbelasting 1964) zijn de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In de sub-paragraaf Onderdeel a is de tweede alinea toegevoegd.

2. In de sub-paragraaf Onderdeel b is de tweede volzin ingevoegd.

3. In de sub-paragraaf Onderdeel d is in de derde alinea de derde volzin ingevoegd.

In de derde alinea is voorts in de in vierde volzin gewijzigde derde volzin «Dit in tegenstelling tot» vervangen door: In zoverre wijkt dit criterium af van.

In de vierde alinea is in de vierde volzin na «geldt» ingevoegd: voor de directeur-grotoaandeelhouder.

In de vijfde alinea luidde de laatste volzin oorspronkelijk: Voor «oude» gevallen is dit ingevolge het overgangsrecht nog wel mogelijk mits het «eigen» pensioenlichaam in Nederland is gevestigd (verwezen zij naar het in artikel I, onderdeel F, opgenomen artikel 36 van de Wet op de loonbelasting 1964).

4. In de sub-paragraaf Pensioenen

in eigen-beheersituaties (artikel 11b, tweede lid) zijn de tweede, derde en vierde volzinnen ingevoegd.

5. In de sub-paragraaf Begrip «Directeur-grotoaandeelhouder» (artikel 11b, derde lid) is de laatste alinea toegevoegd.

6. In de sub-paragraaf Eerste lid, onderdeel b, is in de tweede volzin na «bij voorbeeld» ingevoegd: geheel of gedeeltelijk. De derde en vierde volzinnen luidden oorspronkelijk: Die waarde, welke wordt gesteld op de bedragen die op dat moment bij een derde zouden moeten worden gestort ten einde de aanspraak te dekken, zal overigens normaliter gelijk zijn aan de ontvangen afkoopsom.

7. In de sub-paragraaf Overdracht pensioenkapitaal (artikel 11c, tweede lid) is in de eerste alinea, laatste volzin, na «treft» ingevoegd: (zie de toelichting op het vierde lid hierna), alsmede in situaties waarvoor in artikel 36, zesde lid, een overgangsregeling is getroffen (verwezen zij naar de toelichting op artikel I, onderdeel F).

In de tweede alinea, derde volzin, is «artikel 36, tweede lid» vervangen door: artikel 36, negende lid. Voorts is «artikel 36, eerste lid» vervangen door: artikel 36, tweede, derde, zevende of achtste lid.

8. In de sub-paragraaf Bijzondere situaties overdracht pensioenkapitaal (artikel 11c, vierde lid) zijn in de vierde alinea de tweede en derde volzinnen ingevoegd. Voorts is in de vierde alinea is de laatste volzin toegevoegd.

Paragraaf Artikel I, onderdeel F (artikel 36 van de Wet op de loonbelasting 1964) luidde oorspronkelijk:

Overgangsbepaling voor bestaande pensioenaanspraken (artikel 36, eerste lid)

Het in dit onderdeel opgenomen artikel 36 van de Wet op de loonbelasting 1964 bevat een overgangsbepaling voor op 31 december 1992 bestaande pensioenaanspraken en voor daarop aansluitende aanspraken die na die datum tot stand komen. Hierbij zij opgemerkt dat deze overgangsbepaling ook betrekking heeft op aanspraken ingevolge een VUT-regeling. Onder het oude regime werden VUT-regelingen immers ingevolge de bepalingen van artikel 11, derde lid, aangemerkt als een pensioenregeling.

De in artikel 36, eerste lid, opgenomen overgangsbepaling houdt verband met het in de Wet op

de loonbelasting 1964 opnemen van de kring van verzekeraars van een pensioen- of VUT-aanspraak. In de gekozen opzet is het niet langer mogelijk voor nieuwe gevallen pensioen- of VUT-aanspraken te verzekeren bij een «eigen» pensioenlichaam. Dergelijke lichamen behoren namelijk niet tot de in artikel 11b, eerste lid, van de Wet op de loonbelasting 1964, opgesomde lichamen (zie de toelichting op onderdeel D). Op 31 december 1992 bestaande pensioenaanspraken van directeuren-grotaandeelhouders waarvan de verplichtingen zijn ondergebracht bij specifiek daarvoor bestaande, «eigen» pensioenlichamen, voldoen niet aan de voorwaarden die met ingang van 1 januari 1993 worden gesteld aan pensioen- en VUT-aanspraken. Zonder nadere regeling zou de waarde van dergelijke aanspraken onmiddellijk na de datum van inwerkingtreding van het nieuwe regime tot het loon moeten worden gerekend. Ten einde dit te voorkomen, stelt het onderhavige artikel 36, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Wet op de loonbelasting 1964 artikel 11, derde lid, onderdeel b, en vierde lid, onderdeel b, van die wet, buiten werking. Daarmee wordt bewerkstelligd dat het genoemde artikel 11b, eerste lid, niet van toepassing is met betrekking tot bestaande aanspraken die zijn ondergebracht bij een «eigen» pensioenlichaam. Er is derhalve eerbiedigende werking voor de looptijd van die pensioenaanspraken.

Ter voorkoming van misverstand zij erop gewezen dat in de in artikel 36, eerste lid, aanhef, en onderdeel a, opgenomen overgangsbepaling uitsluitend de voorwaarde met betrekking tot de toegelaten kring van verzekeraars buiten werking is gesteld. De overgangsbepaling heeft dus geen betrekking op oneigenlijke handelingen die onder de werkingsfeer van het nieuwe artikel 11c vallen; een oneigenlijke handeling die tot toepassing van genoemd artikel 11c leidt is bij voorbeeld overdracht van pensioenkapitaal naar een niet «professionele» verzekeraar (artikel 11c, tweede lid). Ingeval een dergelijke handeling plaatsvindt op of na 1 januari 1993 is de sanctie van artikel 11c, te weten dat de aanspraak op het onmiddellijk aan de gewraakte handeling voorafgaande tijdstip als loon uit vroegere dienstbetrekking wordt aangemerkt,

derhalve onverkort van toepassing.

Krachtens het eerste lid, onderdeel b, van artikel 36 kan onder voorwaarden het vorenbedoelde oude regime van toepassing blijven met betrekking tot aanspraken die na 31 december 1992 tot stand zijn gekomen en die aansluiten op de hiervoor bedoelde aanspraken die reeds bestonden op die datum. Hieraan ligt de overweging ten grondslag dat pensioenregelingen tot stand komen met een beoogde werking voor in beginsel de gehele duur van de dienstbetrekking van de werknemer, zodat de daaruit voortvloeiende aanspraken kunnen worden gekwalificeerd als uitvloeisel van langlopende verplichtingen die zijn aangegaan voor de inwerkingtreding van het nieuwe regime op 1 januari 1993.

Na 31 december 1992 ontstane aanspraken komen voor de toepassing van artikel 36 in aanmerking indien deze «aansluiten» op de hiervoor bedoelde aanspraken die op 31 december 1992 reeds bestonden. Er dient derhalve een rechtstreekse samenhang te bestaan tussen beide groepen aanspraken. De aansluitende aanspraken dienen ook te kunnen worden aangemerkt als aanspraken die berusten op een pensioenregeling naar de tekst van artikel 11 zoals die luidt op 31 december 1992. In artikel 36, onderdeel b, zijn onder 1° en 2° cumulatieve eisen opgenomen om te waarborgen dat de na 31 december 1992 ontstane aanspraken daadwerkelijk rechtstreeks samenhangen met op die datum al bestaande aanspraken. Het eerste vereiste houdt in dat de aanspraken ontstaan uit dezelfde dienstbetrekking als waaruit de op 31 december 1992 bestaande aanspraken zijn ontstaan. Het begrip dezelfde dienstbetrekking dient in dit geval ruim te worden geïnterpreteerd: verandering van werkplek bij dezelfde werkgever of een verplaatsing naar een gelieerde rechtspersoon behoeft niet het verlies van het overgangsrecht tot gevolg te hebben. Evenmin behoeft dat het geval te zijn bij verandering van volledige arbeidstijd naar deeltijd en omgekeerd. Het tweede vereiste houdt in dat de na 31 december 1992 ontstane aanspraken dienen te worden ondergebracht bij hetzelfde lichaam als waarbij de op 31 december 1992 bestaande aanspraken op die datum al waren ondergebracht en dat het lichaam in Nederland is gevestigd. Voorts wordt

de voorwaarde gesteld dat het lichaam de pensioen- of VUT-verplichting voor de heffing van de vennootschapsbelasting tot het binnenlandse ondernemingsvermogen rekent.

Aanvankelijk is overwogen de voorwaarde dat het lichaam in Nederland moet zijn gevestigd eveneens toe te passen op aanspraken die op 31 december 1992 reeds bestonden en die zijn ondergebracht bij een «eigen» pensioenlichaam. Op deze wijze zouden de lichamen die met het oog op het onderhavige wetsvoorstel naar het buitenland zijn gebracht genoodzaakt worden terug te keren naar Nederland. Omdat het vrijwel onmogelijk is voor deze situaties het kaf van het koren te scheiden hebben wij gemeend de voorwaarde dat het lichaam in Nederland moet zijn gevestigd te beperken tot de na 31 december 1992 ontstane aanspraken.

Het overgangsrecht strekt zich voor de aansluitende aanspraken derhalve niet uit tot de als verzekeraar optredende buiten Nederland gevestigde «eigen» pensioenlichamen. Aan heffing over de aansluitende pensioen- en VUT-aanspraken kan worden ontkomen door het «eigen» pensioenlichaam voor 1 januari 1993 in Nederland te vestigen.

Met betrekking tot de aansluitende aanspraken strekt de eerbiedigende werking zich uiteraard niet uit tot de situatie dat het «eigen» pensioenlichaam zich op of na 1 januari 1993 in het buitenland gaat vestigen.

Herverzekering pensioenkapitaal (artikel 36, tweede lid)

Het tweede lid van artikel 36 van de Wet op de loonbelasting 1964 ziet op de eventuele herverzekering van op 31 december 1992 reeds bestaande, in een «eigen» pensioenlichaam ondergebrachte, voorzieningen waarop het eerste lid van dat artikel het oog heeft. Ingevolge het nieuwe artikel 11c, tweede lid, eerste volzin, van de Wet op de loonbelasting 1964 is overdracht van pensioen- of VUT-voorzieningen slechts mogelijk indien dit geschiedt aan een professioneel pensioenfonds of professionele verzekeringsmaatschappij als is omschreven in artikel 11b, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet op de loonbelasting 1964. Indien dergelijke verplichtingen worden overgedragen aan een

andere dan de aldaar genoemde verzekeraar wordt de pensioen- of VUT-aanspraak geacht te worden afgekocht. Deze bepaling als zodanig ziet niet op herverzekering van een dergelijke verplichting. Wel bewerkstelligt de tweede volzin van het tweede lid van artikel 11c, dat onder afkoop mede wordt begrepen herverzekering van een pensioen- of VUT-verplichting die op de voet van artikel 11b, eerste lid, onderdeel d, in «eigen beheer» is gehouden indien die herverzekering geschiedt bij een andere verzekeraar dan de in artikel 11b, eerste lid, onderdeel a of onderdeel b, bedoelde «professionele» verzekeraars. In de tweede volzin van artikel 11c, tweede lid, worden niet genoemd de «eigen» pensioenlichamen waarop de in artikel 36, eerste lid, opgenomen overgangsbepaling betrekking heeft. In de nieuwe opzet behoren deze pensioenlichamen immers niet meer tot de toegelaten kring van verzekeraars. Ten einde te voorkomen dat de bij deze «eigen» pensioenlichamen ondergebrachte pensioen- of VUT-verplichtingen zonder gevolgen zouden kunnen worden herverzekerd bij een andere verzekeraar dan de in artikel 11b, eerste lid, onderdeel a, of onderdeel b, bedoelde «professionele» verzekeraars, is in artikel 36, tweede lid, een voorziening getroffen.

In paragraaf Artikel II, onderdeel A (Artikel 8 van de Wet op de vermogensbelasting 1964) zijn de volgende wijzigingen aangebracht.

1. De sub-paragraaf Vrijstelling rechten uit hoofde van wettelijke bepalingen ter zake van ontslag is ingevoegd.

2. De sub-paragraaf Vrijstelling naar aard en strekking gelijke rechten ter zake van invaliditeit en dergelijke luidde oorspronkelijk: Vorengenoemde bepaling regelt tevens expliciet dat rechten die naar aard en strekking overeenkomen met rechten op uitkeringen en verstrekkingen uit hoofde van wettelijke bepalingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval zijn vrijgesteld van vermogensbelasting. Hierbij kan gedacht worden aan situaties waarin werknemers uit hoofde van de arbeidsovereenkomst meer rechten hebben dan uit de wettelijke bepalingen voortvloeit, alsmede aan situaties waarin niet onder de wettelijke bepalingen vallende belastingplichtigen uit andere hoofde soortgelijke rechten hebben. Ook voor deze rechten geldt naar onze mening dat

ze niet als element van draagkracht dienen te worden beschouwd. Met de wijziging wordt bereikt dat deze rechten ook zijn vrijgesteld indien ze niet voldoen aan de voorwaarden die zijn verbonden aan de hierna te bespreken algemene vrijstelling voor, onder andere, periodieke uitkeringen ter zake van invaliditeit, ziekte en ongeval.

3. In de sub-paragraaf Vrijstelling rechten op periodieke uitkeringen is in de eerste alinea, tweede volzin, na «wordt» ingevoegd: in de eerste plaats. Voorts is de tweede alinea toegevoegd.

4. In de sub-paragraaf Nog niet verschenen premies is in de eerste alinea, tweede volzin, «uitdrukkelijk» vervangen door: uitdrukkelijker.

5. In de sub-paragraaf Vervallen bepalingen is in de eerste alinea, tweede volzin, «kapitaalsuitkeringen» vervangen door: polissen van levensverzekering.

In paragraaf Artikel II, onderdeel G (artikel 26 van de Wet op de vermogensbelasting 1964) zijn de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In de sub-paragraaf Inleiding is in de eerste alinea, eerste volzin, «31 december 1991» vervangen door: 31 december 1993.

In de tweede volzin is «1 januari 1993» vervangen door: 1 januari 1994.

In de vierde volzin is «31 december 1991» vervangen door: 31 december 1993.

De tweede alinea is toegevoegd.

2. In de sub-paragraaf Vrijstellingen is in de eerste alinea, eerste volzin, «In het eerste lid» vervangen door: In het nieuwe artikel 26, eerste lid,.

In de tweede alinea, eerste volzin, is «31 december 1991» vervangen door: 31 december 1993.

De derde, vierde en vijfde alinea's luiden oorspronkelijk:

De vrijstelling voor niet ingegane lijfrenten van het eerste lid, onderdeel a, is overgenomen van artikel 8, tweede lid, onderdeel c (oud). De vrijstelling is aangepast in de zin dat de rechten op de niet ingegane lijfrenten alleen voor vrijstelling in aanmerking komen voor zover de daarvoor voldane premies voor de heffing van de inkomstenbelasting als persoonlijke verplichting in aftrek konden worden gebracht. Dit betekent dat slechts de lijfrenten die voor de heffing van de inkomstenbelasting zijn gefacilieerd, voor een vrijstelling in de vermogensbelasting in aanmerking komen. De

voorwaarde dat het recht niet in enigerlei vorm tot zekerheid mag zijn aangewend, is overgenomen van artikel 8, achtste lid, (oud).

In het eerste lid, onderdeel b, is de vrijstelling voor ingegane lijfrenten van artikel 8, tweede lid, onderdeel d (oud) met enige wijzigingen overgenomen. In plaats van de cijfermatige begrenzing van de vrijstelling is de bepaling opgenomen dat de lijfrenten slechts zijn vrijgesteld voor zover de daarvoor voldane premies voor de heffing van de inkomstenbelasting als persoonlijke verplichting in aftrek konden worden gebracht. Ook hier is de voorwaarde gesteld dat het recht niet in enigerlei vorm tot zekerheid mag zijn aangewend.

In de in zevende alinea gewijzigde zesde alinea is in de zesde volzin «31 december 1991» vervangen door: 31 december 1993.

3. In de sub-paragraaf Oudedagsvrijstelling is in de eerste alinea, eerste volzin, «31 december 1991» vervangen door: 31 december 1993.

4. In de sub-paragraaf Definitie levensverzekering en lijfrente is in de eerste alinea de derde volzin toegevoegd.

In paragraaf Artikel III, onderdeel D (artikel 33 van de Successiewet 1956) is in de eerste alinea, laatste volzin, na «Anders Geregeld» ingevoegd: (Kamerstukken II 1978/79, 15 401, nr. 1).

In paragraaf Artikel V, onderdeel D (artikel 6 van de Coördinatiewet Sociale Verzekering) zijn de volgende wijzigingen aangebracht.

1. De sub-paragraaf Uitkeringen ingevolge een belaste aanspraak is vervallen. Deze sub-paragraaf luidde oorspronkelijk:

Uitkeringen ingevolge een belaste aanspraak

Ingevolge onderdeel D.4 vervalt artikel 6, eerste lid, onderdeel q, van de Coördinatiewet Sociale Verzekering. Deze wijziging stemt overeen met het vervallen van artikel 11, eerste lid, onderdeel q, van de Wet op de loonbelasting 1964 en geschiedt uit coördinatie-overwegingen. Op grond van deze bepaling behoorden niet tot het loon uitkeringen ingevolge een belaste aanspraak. Met het vervallen van deze bepaling wordt bewerkstelligd dat de sfeer van de dienstbetrekking wordt verlaten nadat de aanspraak eenmaal tot het loon is gerekend. Een latere uitkering uit de belaste

aanspraak wordt evenals thans het geval is niet in de premieheffing voor de werknemersverzekeringen betrokken.

2. De sub-paragraaf Overige wijzigingen luidde oorspronkelijk: De wijzigingen van artikel 6 van de Coördinatiewet Sociale Verzekering in de onderdelen D.2, D.5, D.6, D.9, D.10 en D.11 zijn van redactionele of technische aard en zijn het gevolg van de hiervoor behandelde wijzigingen.

In paragraaf Artikel V, onderdeel E (artikel 6a van de Coördinatiewet Sociale Verzekering) zijn de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In de sub-paragraaf Overgangsbepaling voor bestaande pensioen-aanspraken in de eerste alinea, eerste volzin, «31 december 1992» vervangen door: 31 december 1993. Voorts is in de tweede volzin na «stemt» ingevoegd: grotendeels. Ten slotte is «artikel 36, eerste lid,» vervangen door: artikel 36.

2. De sub-paragraaf Overgangsbepaling voor bestaande pensioen-aanspraken is verplaatst naar de na paragraaf Artikel V, onderdeel F (artikel 8 van de Coördinatiewet Sociale Verzekering) ingevoegde paragraaf Artikel V, onderdeel G (artikel 18b van de Coördinatiewet Sociale Verzekering). Voorts is in de eerste volzin «Artikel 6b» vervangen door: Artikel 18b.

Na paragraaf Artikel V, onderdeel G (artikel 18b van de Coördinatiewet Sociale Verzekering) is een nieuwe paragraaf Artikel VI (overgangsbepaling vermogensbelasting) ingevoegd.

In paragraaf Artikel VI en artikel VII (samenloopbepalingen met wetsvoorstel 21 197) is «VI» telkens vervangen door: VII en is «VII» telkens vervangen door: VIII.

In paragraaf Artikel VIII en artikel IX (samenloopbepalingen met wetsvoorstel 22 226) is «VIII» telkens vervangen door: IX en is «IX» telkens vervangen door: X.

Aan de memorie van toelichting zijn twee bijlagen toegevoegd.